

ONKOLOGIJA

V. hrvatski onkološki kongres

U organizaciji Hrvatskog onkološkog društva i Hrvatskog društva za internističku onkologiju Hrvatskog liječničkog zbora u Cavtatu je od 24. do 28. ožujka 2010. održan V. hrvatski onkološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem, najveća smotra hrvatske onkologije. Pokrovitelji kongresa bili su predsjednik Republike Hrvatske i predsjednica Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski liječnički zbor i Hrvatska liječnička komora.

Uvodnom riječju kongres je uz prisutnost više od 400 sudionika pozdravio predsjednik organizacijskog odbora i počasni predsjednik Hrvatskog onkološkog društva prof. dr. sc. Mirko Šamija te naznačio važnost skupa. Naime, zahvaljujući brojnim spoznajama tijekom proteklih desetljeća postignut je zamjetan napredak u sprečavanju i ranom otkrivanju bolesti te liječenju onkoloških bolesnika. Na kongresu su zdravstveni djelatnici svih struka koji se bave onkologijom imali priliku obogatiti svoje znanje, razmijeniti iskustva i dati doprinos unapređenju onkološke zaštite u Hrvatskoj. U ime predsjednika Republike Hrvatske i predsjednice Vlade Republike Hrvatske, prenošenjem njihovih pozdrava, kongres je svečano otvorio prof. dr. sc. Eduard Vrdoljak, predsjednik Hrvatskog onkološkog društva.

U pripremi V. hrvatskog onkološkog kongresa prvi je put aktivno sudjelovalo Hrvatsko društvo za internističku onkologiju, pozvana i plenarna predavanja te okrugle stolove s prikazima slučajeva vodili su istaknuti svjetski i hrvatski stručnjaci. Uz satelitske simpozije predstavljeni su brojni poster na kojima su izložena iskustva na suzbijanju, ranom otkrivanju i liječenju oboljelih od raka u našoj zemlji. Prvi put su dogovoreni okvir i postupak povezivanja molekularne i kliničke onkologije uvođenjem translacijskih istraživanja u onkologiju u Hrvatskoj.

Hrvatski onkološki kongres bio je i ove godine najveća smotra hrvatske onkologije. Kongres je kroz organizaciju, pokroviteljstvo, sudjelovanje i interdisciplinarnu suradnju, uz liječnike okupio hrvatske političare, domaće i međunarodne stručnjake i znanstvenike, medicinske sestre i inženjere medicinske radiologije. Nastavljena je i formalno potvrđena međunarodna suradnja hrvatskih i američkih onkologa te su predstavljene rezultati Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke i debelog crijeva. Teme kongresa i paralelnih simpozija te aktualnu problematiku, predstavljene u plenarnim predavanjima, okruglim stolovima i posterima, obradili su istaknuti svjetski i hrvatski stručnjaci

Predsjedništvo uvodne radne sekcije kongresa su činili (slijeva) Damir Ciprić, ing. med. rad., prof. dr. sc. Damir Vrbanc, prof. dr. sc. Eduard Vrdoljak, prof. dr. sc. Renata Dobrila Dintinjana i Marica Minščančuk, VMS

Nova razina suradnje hrvatskih i američkih onkologa – Memorandum of Understanding

Na svečanom otvorenju kongresa, Joe Harford, dr. med. s Nacionalnog instituta za rak Sjedinjenih Američkih Država ukazao je na značaj i ulogu zdravstvenih djelatnika u programima suzbijanja raka koji se uspješno provode u SAD-u, te ukazao na mogućnost primjene njihovih iskustava u našoj zemlji. Stoga je posebno važno bilo potpisivanje dokumenta o suradnji (*Memorandum of Understanding*) između Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa s Nacionalnim institutom za rak SAD-a, kojim će se omogućiti razmjena stručnjaka i daljnje unapređenje i proširenje suradnje na onkološkoj zaštiti stanovništva.

Potpisivanje tog memoranduma je potvrda dosadašnje uspješne suradnje koju je Hrvatsko onkološko društvo uspostavilo s Nacionalnim

institutom za rak SAD-a, ojačane na simpoziju *Clinical Oncology in Croatia – Strategic planing and Beyond* održanom uz sudjelovanje direktora Nacionalnog instituta za zdravlje SAD-a dr. Elliasa Zerhounija u Zagrebu 2007. godine. Tada su poticaj i inicijativu za unapređenje suradnje s Nacionalnim institutom za rak SAD-a dali Živko Pavletić, dr. med. s Nacionalnog instituta za rak SAD-a, i prof. Eduard Vrdoljak, a organizaciju simpozija vodio je prof. Mirko Šamija.

Dokument o suradnji su u ime Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH potpisali ministri mr. Darko Milinović, dr. med. i dr. sc. Radovan Fuks, a u ime Nacionalnog instituta za rak SAD-a Joe Harford, dr. med.

Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke i debelog crijeva u Hrvatskoj

Na svečanosti otvorenja kongresa prof. dr. sc. Mirko Šamija, prof. dr. sc.

Uvodnom riječju kongres je uz nazočnost više od 400 sudionika pozdravio predsjednik organizacijskog odbora i počasni predsjednik Hrvatskog onkološkog društva prof. dr. sc. Mirko Šamija

Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva u Hrvatskoj na plenarynom predavanju predstavio je prof. dr. sc. Zdravko Ebling

Svečano potpisivanje dokumenta o suradnji (slijeva): ministar znanosti obrazovanja i športa dr. sc. Radovan Fuks, ministar zdravstva i socijalne skrbi mr. Darko Milinović, dr. med., i predstavnik Nacionalnog instituta za rak SAD-a Joe Harford, dr. med.

Nakon potpisivanja dokumenta o suradnji održana je konferencija za novinare (slijeva): dr. sc. Radovan Fuks, ministar znanosti, obrazovanja i športa RH, mr. Darko Milinović, ministar zdravstva i socijalne skrbi, Joe Harford, dr. med. i prof. dr. sc. Eduard Vrdoljak, predsjednik Hrvatskog onkološkog društva

Marija Strnad i prof. dr. sc. Zdravko Ebling plenarnim su predavanjem prikazali rezultate Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke i debelog crijeva u Hrvatskoj, koji je iniciralo i za provedbu pripremilo Hrvatsko onkološko društvo. Odlukom Vlade RH program ranog otkrivanja raka dojke mamografskim pregledima počeo je u listopadu 2006., a ranog otkrivanja raka debelog crijeva testiranjem nevidljive krvi u stolici u prosincu 2007. godine.

Na mamografske preglede do 2009. godine pozvano je više od 720.000 žena, otkriveno je više od 1300 novih karcinoma raka dojke, a već u 2007. godini zapažen je veći udio novih slučajeva u lokaliziranom stadiju. U programu ranog otkrivanja raka debelog crijeva do kraja 2009. godine na kućne adrese poslano je više od 350.000 pozivnih pisama; testove na okultno fekalno krvarenje na daljnju obradu vratilo je prosječno 19,8% ispitanika, kod onih s pozitivnim testom na okultnu krv u stolici koji su prihvatili daljnju kolonoskop-

sku obradu u 182 (6,9%) slučajeva otkriven je rak debelog crijeva, a u 994 (37,5%) polipi debelog crijeva.

Naglašeno je da je za unapređenje nacionalnih programa ranog otkrivanja raka potrebno pojačati aktivnosti kojima će se stanovništvo motivirati za probir, te uključiti obiteljsku medicinu i patronažne službe u njihovo provođenje.

Nakon svečanosti otvorenja kongresa, na plenarnom predavanju dr. Harford je prikazao rezultate programa suzbijanja i kontrole pušenja u SAD-u. Ukazao je na teškoće njegovog provođenja, te opisao modele i iskustva suzbijanja i kontrole pušenja koje liječnički timovi uspješno primjenjuju u neposrednoj praksi.

Plenarna predavanja

Tijekom kongresa, u sklopu plenarnih predavanja, prof. Eduard Vrdoljak je prikazao novosti u kliničkoj primjeni systemske terapije, dr. sc. Ivan Šamija najnovija dostignuća i inovacije u liječenju raka monoklonalnim protutijelima, prof. Branimir

Ivan Šikić izvijestio je o novostima u istraživanju raka, a Marciana Dona Dume, dr. med., predočila rezultate i budućnost radijacijske onkologije.

Prof. Vrdoljak naglasio je očekivanje daljnjeg porasta preživljavanja kao rezultata implementacije onkoloških spoznaja na svim razinama, od primarne prevencije, ranog otkrivanja i optimalnog liječenja, baziranog na razvoju molekularno onkoloških dijagnostičkih testova i individualizaciji liječenja na temelju njihove molekularne dijagnostike. Prikazao je novosti i poboljšanja u sistemskom liječenju solidnih tumora, liječenja melanoma, vrata maternice, raka želuca i bilijarnog trakta te bolesnika s trostruko negativnim tumorima.

Dr. sc. Ivan Šamija je naglasio da su se monoklonalna protutijela pokazala učinkovitim i isplativim lijekovima za liječenje raka, a od 1997. do 2010. godine deset monoklonalnih protutijela odobreno je za kliničku primjenu u liječenju bolesnika s rakom, dok se velik broj njih istražuje u pretkliničkim i kliničkim istraživanjima.

Predavanja, okrugli stolovi, prikaz slučajeva

U stručnom dijelu kongresa na uvodnim predavanjima, predavanjima po tumorskim sijelima, okruglim stolovima s prikazima slučajeva, usmenim prikazom postera i satelitskim simpozijima prikazane su novosti u kirurgiji, radioterapiji, systemskoj terapiji, molekularnoj onkologiji i potpornom liječenju onkoloških bolesnika u području raka dojke

(voditelj prof. dr. sc. Damir Vrbanc), melanoma (voditeljica prof. dr. sc. Mirna Šitum), primjene sistemske onkološke terapije (voditelj prof. dr. sc. Eduard Vrdoljak), ginekoloških tumora (voditelj prof. dr. sc. Herman Haller), potpornog liječenja (voditeljica prof. dr. sc. Renata Dobrila Dintinjana), raka probavnih organa (voditelj prof. dr. sc. Antonio Juretić), dječjih tumora (voditelj prof. dr. sc. Josip Konja), urogenitalnih tumora (voditelj prof. dr. sc. Mirko Šamija), raka pluća (voditelj prof. dr. sc. Miroslav Samaržija), tumora glave i vrata (voditelj prof. dr. sc. Mišo Virag), tumora središnjega živčanog sustava (voditelj prof. dr. sc. Josip Paladino), tumora štitnjače (voditelj akademik Zvonko Kusić), leukemije i limfoma (voditelj prof. dr. sc. Damir Nemet) te su prikazane perspektive ranog otkrivanja i kontrole pojedinih sijela raka.

Simpoziji

Već tradicionalno, sadržaj onkološkog kongresa obogaćen je 16. simpozijem Onkološko-hematološkog društva Hrvatske udruge medicinskih sestra s međunarodnim sudjelovanjem i 4. onkološkim simpozijem inženjera medicinske radiologije s međunarodnim sudjelovanjem.

Na 16. simpoziju Onkološko-hematološkog društva Hrvatske udruge medicinskih sestara prikazana je uloga medicinskih sestara u terapiji infekcija kod onkološko-hematoloških bolesnika, o njihovoj ulozi u rehabilitaciji žena nakon operacije dojke te o rukovanju citotoksičkim lijekovima.

Na 4. simpoziju inženjera medicinske radiologije govorilo se o novim kompetencijama i ulozi inženjera medicinske radiologije u primjeni novih metoda liječenja. Na

Prof. Branimir Ivan Šikić u ličkoj narodnoj nošnji s prof. Mirkom Šamijom (lijevo) i prof. Damirom Nemetom (desno)

Jedan od izlagača na kongresu bio je i Medix. Na slici prof. Mirko Šamija, predsjednik organizacijskog odbora kongresa i Salih Hasečić, voditelj Medixovog predstavništva u Sarajevu

više satelitskih simpozija prikazani su najnoviji pristupi liječenju nekih od najčešćih sijela raka.

Završni okrugli stol, daljnja suradnja i smjernice

U završnom dijelu kongresa na okruglom stolu o povezivanju molekularne i kliničke onkologije u Hrvatskoj, koji je vodio prof. Mirko Šamija uz istaknute stručnjake prof. Antonija Juretića, Živka Pavletića, dr. med., dr. sc. Danicu Ramljak, prof. dr. sc. Borisa Ružića, prof. dr. sc. Boženu Šarčević, prof. Branimira Ivana Šikića, prof. dr. sc. Miše Viraga, prof. dr. sc. Sinišu Volarevića i prof. dr. sc. Damira Vrbanca, potvrđena je važnost unapređenja i povezivanja mo-

Doajeni hrvatske onkologije prim. Eva Kosovel i prof. Mirko Šamija tijekom razgovora

Pogled na Cavtat s terase hotela Croatia, koji je i ovom prigodom potvrdio status jednog od najljepših odredišta za organizaciju stručnih skupova u medicini

lekularnog i kliničkog istraživanja. Naglašena je potreba suradnje Instituta „Ruđer Bošković“ s onkološkim centrima u Hrvatskoj, od koje se očekuje značajno unapređenje i perspektiva cjelokupne onkološke zaštite.

Zaključeno je da se program te suradnje nastavi, unaprijedi i evaluira u neposrednoj kliničkoj praksi.

Hrvatsko onkološko društvo priredilo je i tiskalo knjigu sažetaka predavanja i postera (na 152 stranice) prikazanih na V. hrvatskom onkološkom kongresu (urednik prof. Mirko Šamija).

prof. dr. sc. Zdravko Ebling